

Lausuntopalvelu.fi
LVM Kirjaamo

STM:n lausunto liikenneturvallisuusstrategiaa koskevasta valtioneuvoston periaatepäätöksestä ja sen liitteistä

STM kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto liikenneturvallisuusstrategiaa koskevasta valtioneuvoston periaatepäätöksestä ja sen liitteistä, joita ovat liikenneturvallisuusstrategia, toimenpideohjelma ja nykytilan kuvaus.

On erittäin myönteistä, että Suomeen nyt saadaan liikenneturvallisuusstrategia valtioneuvoston periaatepäätösten tasoisena. Kiitettävää on myös kokonaisvaltainen lähestymistapa liikenneturvallisuuteen ja sekä se, että toimenpideohjelma sisältää toimenpiteitä kaikkien liikennemuotojen turvallisuuden parantamiseksi.

Kaikissa liikennemuodoissa liikenneturvallisuuteen liittyvän päätöksenteon on perustuttava siihen, että kuolemat eivät ole hyväksyttäviä. Ns. nollavisio on siis erittäin kannatettava, tavoitteena saada liikennekuolemien määrä vähennettyä nollaan vuoteen 2050 mennessä. Vision saavuttamiseen ohjaavat periaatepäätöksen hyvin valitut strategiset linjaukset: 1) Liikenneturvallisuus on koko yhteiskunnan yhteinen asia; 2) Päätöksenteon on perustuttava tietoon; 3) Eri toimijoiden liikenneosaamista on lisättävä; 4) Asenteiden on muututtava liikenteessä; 5) Liikennejärjestelmän ja sen kaikkien osien on oltava turvallisia; 6) Teknologinen kehitys tuo turvallisuutta ja 7) Lainsäädännön on edistettävä turvallista liikkumista.

Nollavision saavuttaminen on mahdollista vain laajalla ja poikkihallinnollisella yhteistyöllä. Liikenneturvallisuuden edistäminen edellyttää jatkuvia toimia.

Liitteenä olevan toimenpideohjelman toimenpitein edistetään mm. kansalaisten tietoisuutta liikenteeseen liittyvistä säännöistä, taitoa liikennevälineiden kuljettamiseen ja hallintaan sekä kykyä arvioida liikenteeseen liittyviä riskejä ja toimintamalleja niin omasta kuin muidenkin näkökulmasta sekä edistetään vastuullista toimintaa, realistista kuvaa turvallisuuden tunteesta, mihin liittyy myös liikenteen terveysturvallisuus. Liikenne pyritään teknisin ja infran keinoin saamaan turvalliseksi silloinkin, kun ihmisille sattuu liikenteessä virheitä.

Monialaisessa yhteistyössä vastataan mm. toimenpiteisiin, joihin liittyy ajoterveyden edistäminen, sairaudet, alkoholi, huumeet ja lääkkeet onnettomuuksien taustalla, päihteiden käyttöön puuttuminen,

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 33
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 8
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

02951 63415
+358 2951 63415

kirjaamo.stm@gov.fi
stm.fi

hoidon ja tuen piiriin ohjaaminen, alkolukkojen käytön edistäminen, huumeiden käytön tunnistaminen, R-tutkimus alkoholin esiintyvyyden seuraamiseksi liikenteessä, nuorten kuljettajien onnettomuudet, mikroliikkumiseen liittyvät onnettomuudet, ikääntyneiden onnettomuudet sekä ennaltaehkäisevä mielenterveystyö. Toimenpiteet kattavat myös tahalliset allejäännit raideliikenteessä ja alkoholin käytöstä johtuvat onnettomuudet vesiliikenteessä. Promillerajan asettamisen selvittäminen pyöräilyyn ja mikroliikkumiseen sekä promillerajan laskun selvittäminen vesiliikenteeseen ovat kannatettavia toimenpiteitä. Poliisille mahdollisuus kieltää ja tarvittaessa estää kuljettamasta mitä tahansa ajoneuvoa, kuten pyörää tai sähköpotkulautaa, jos päihtymys selvästi vaikuttaa kuljettajan ajokykyyn, on kannatettava. Huomiota kiinnitetään iäkkäiden turvalliseen liikkumiseen sekä erityisesti nuorten miesten liikenneturvallisuuden parantamiseen. Onnettomuuksissa menetetään terveitä elinvuosia. Tieliikennekuolemat ovat lasten ja nuorten yleisin tapaturmainen kuolinsyy ja alle 15-vuotiailla hukkumiset ovat toiseksi yleisin tapaturmainen kuolinsyy.

Onnettomuuksien ehkäisy edellyttää hallinnonalojen välistä yhteistyötä. Toimeenpano aiheuttaa myös kustannuksia, mitkä olisi hyvä huomioida. Haasteena voi olla potilastietojen hyödyntäminen esim. esim. periaatepäätöksen strategisen linjauksen kohdassa ”Ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä tuetaan tekemällä poikkihallinnollista yhteistyötä”. Toimenpide ” vakavien loukkaantumisten seuranta vakiinnutetaan ja tieliikenteen terveysvalvontaa parannetaan” ovat tärkeitä ja edellyttänevät tietokantojen kehittämistä. Lausunnolla olevissa asiakirjoissa nousee myös muutostarpeiden selvittäminen ajoterveyden edistämiseksi ja huumerattijuopumuksien seuraamusten arviointihanke. Selvitys- ja tutkimustyö edellyttävät resursseja tutkimukselle.

Pienenä lisähuomioina, että tulevaisuuden liikenneosaamisen ja lainsäädännön kehittämistyöhön voisi sisällyttää käytännössä myös mm. hälytysajoneuvojen kuljettamiseen oikeuttavien ajo-oikeuksien kehittämistarpeet ja hälytysajoneuvojen ulkoisiin tunnusmerkkeihin liittyvät säädökset/ohjeistukset.

Tämän lauseen periaatepäätöksen strategisten linjausten alussa uudelleen muotoilu lienee tarpeen: ”kenenkään ei tarvitse liikennemuodosta riippumatta kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä vuoteen 2050 mennessä”.

Myös sanan ”tehokkaimpia” voisi korvata sanalla ”tehokkaita” lauseessa ”Tehokkaimpia yksittäisiä toimenpiteitä ovat laaja ratti- ja huumerattijuopumuskampanja, lääkäreiden mahdollisuus tarkistaa ajo-oikeus ja ajokielto ja liikenneympäristöön kohdistuvista toimenpiteistä nopeusrajoitusten laskeminen”.

Neuvotteleva virkamies

Pirjo Lillsunde

Osastopäällikkö

Taneli Puumalainen